

Apie PSDF biudžetą trumpai 2025

Santrumpos

BVP – bendrasis vidaus produktas

FM – Lietuvos Respublikos finansų ministerija

LR – Lietuvos Respublika

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

MPP – medicinos pagalbos priemonės

PSD – privalomasis sveikatos draudimas

PSDF – Privalomojo sveikatos draudimo fondas

PSDT – Privalomojo sveikatos draudimo taryba

SAM – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

SDĮ – Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas

VB – Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas

VLK – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos
ministerijos

VSDF – Valstybinio socialinio draudimo fondas

Turinys

Apie leidinį - 04

I dalis. 2025 m. PSDF biudžetas

Trečias pagal dydį šalies biudžetas - 05

PSDF biudžeto pajamos - 07

PSDF biudžeto išlaidos - 09

PSDF biudžeto rezervas - 13

II dalis. Apie PSDF biudžetą bendrai

Draudžiamieji ir apdraustieji - 15

PSD įmokos PSDF biudžeto pajamų struktūroje - 16

PSDF biudžeto rengimo ciklas / kalendorius - 17

Kas rengia ir tvirtina PSDF biudžetą - 19

Apie leidinį

PSDF biudžeto lėšomis Lietuvos apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) užtikrinama galimybė gauti reikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, vaistus, MPP, tarpvalstybinę sveikatos priežiūros pagalbą. Tad kiekvienas šio biudžeto skaičius susijęs su pacientų, gydymo įstaigų, sveikatos priežiūros specialistų ir kitų sveikatos sistemos dalyvių poreikiais. Kadangi PSDF biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad jis būtų perteklinis arba subalansuotas, kiekvienas jo pokytis atidžiai planuojamas ir vertinamas.

Šiame leidinyje norime paprastai ir aiškiai pristatyti 2025 metų PSDF biudžetą – jo pajamas, išlaidas, rezervą, sudarymo procesą, apžvelgti šių metų perspektyvas ir galimybes. Tikimės, kad tokiu būdu padėsime visiems lengviau suprasti, kas yra PSDF biudžetas ir kaip jis formuojamas.

PSDF biudžetas – trečias pagal dydį šalies biudžetas

18 mlrd. Eur

VB pajamos

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

8,6 mlrd. Eur

VSDF biudžeto pajamos

3,9 mlrd. Eur

PSDF biudžeto pajamos

4,8%

**2025 m. PSDF biudžetas turėtų tiek
sudaryti nuo Lietuvos BVP (to meto
kainomis)**

13,8%

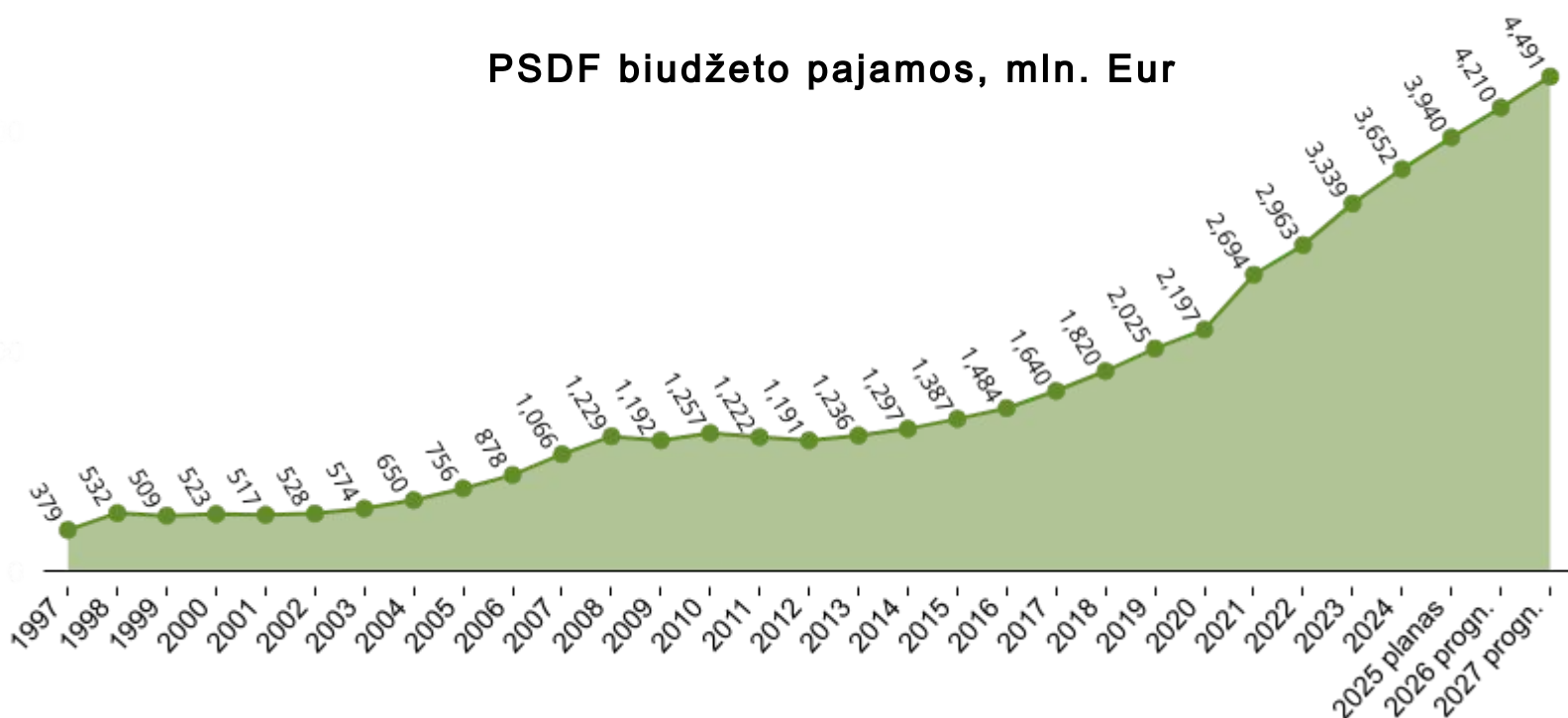
**Planuojama, kad 2025 m. PSDF
biudžetas turėtų tiek augti, palyginti su
2024 m. PSDF biudžeto planu**

PSDF biudžeto pajamos

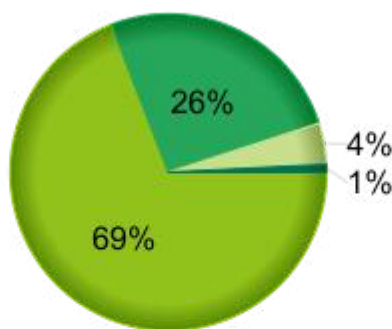
PSD – viena iš šešių valstybinio socialinio draudimo rūšių.

Pirmą kartą PSDF biudžetas buvo patvirtintas 1997 m. Nuo tada jis padidėjo 10 kartų – nuo 379 mln. Eur 1997 m. iki 3,9 mlrd. Eur 2025 metais. Prognozuojama, kad šiais metais PSDF įplaukos turėtų didėti 479 mln. Eur arba 13,8 proc., palyginti su 2024 m. PSDF biudžeto planu.

PSDF biudžeto pajamos, mln. Eur

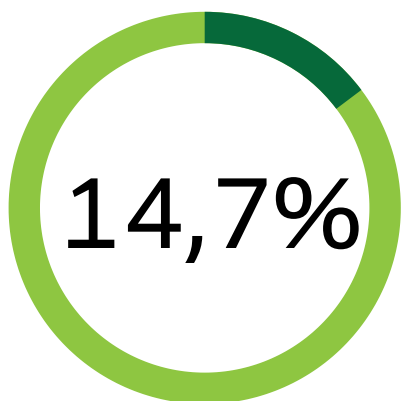

2025 m. PSDF biudžeto pajamų struktūra, proc.

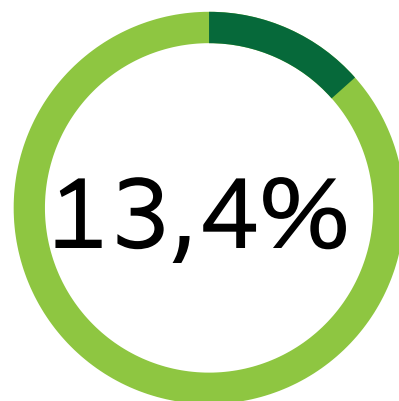

- Dirbančiųjų PSD įmokos, 2 721 mln. Eur; 69%
- Įmokos už apdraustuosius, draudžiamus valstybės lėšomis, 1 019 mln. Eur; 26%
- VB asignavimai deleguotoms funkcijoms vykdyti, 167 mln. Eur; 4%
- Kitos pajamos, 33 mln. Eur; 1%

Numatoma, kad 2025 m. sparčiausiai augs dirbančiųjų PSD įmokos ir įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis.

Planuojama papildomų dirbančiųjų PSD įmokų + 348 mln. Eur (arba 14,7 proc.)

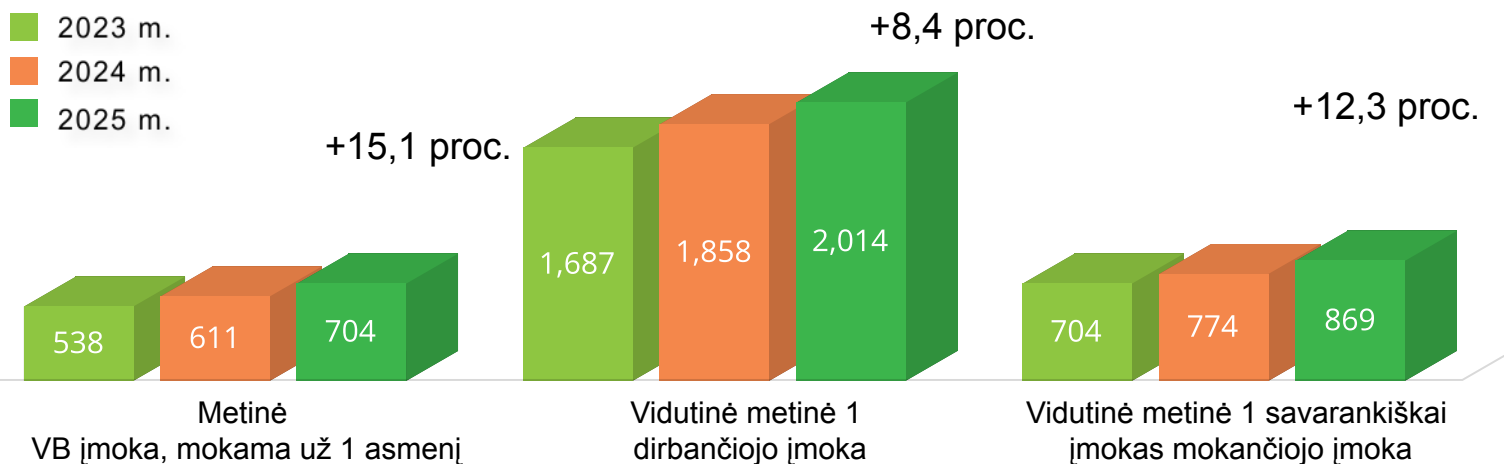
Planuojama papildomų įmokų už apdraustuosius, draudžiamus valstybės lėšomis + 120 mln. Eur (arba 13,4 proc.)

PSD įmokų dydžiai

2025 m. metinė VB įmoka, mokama už vieną apdraustąjį valstybės lėšomis, sudarys 6,98 proc. užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio ir bus lygi 703,6 Eur.

Savarankiškai besidraudžiančių asmenų vidutinė metinė PSD įmoka 2024 m. turėtų sudaryti 869,4 Eur (6,98 proc. 12 einamųjų metų minimaliųjų mėnesinių algų), remiantis patvirtinta 2025 m. minimalia mėnesine alga, kuri sudaro 1 038 Eur.

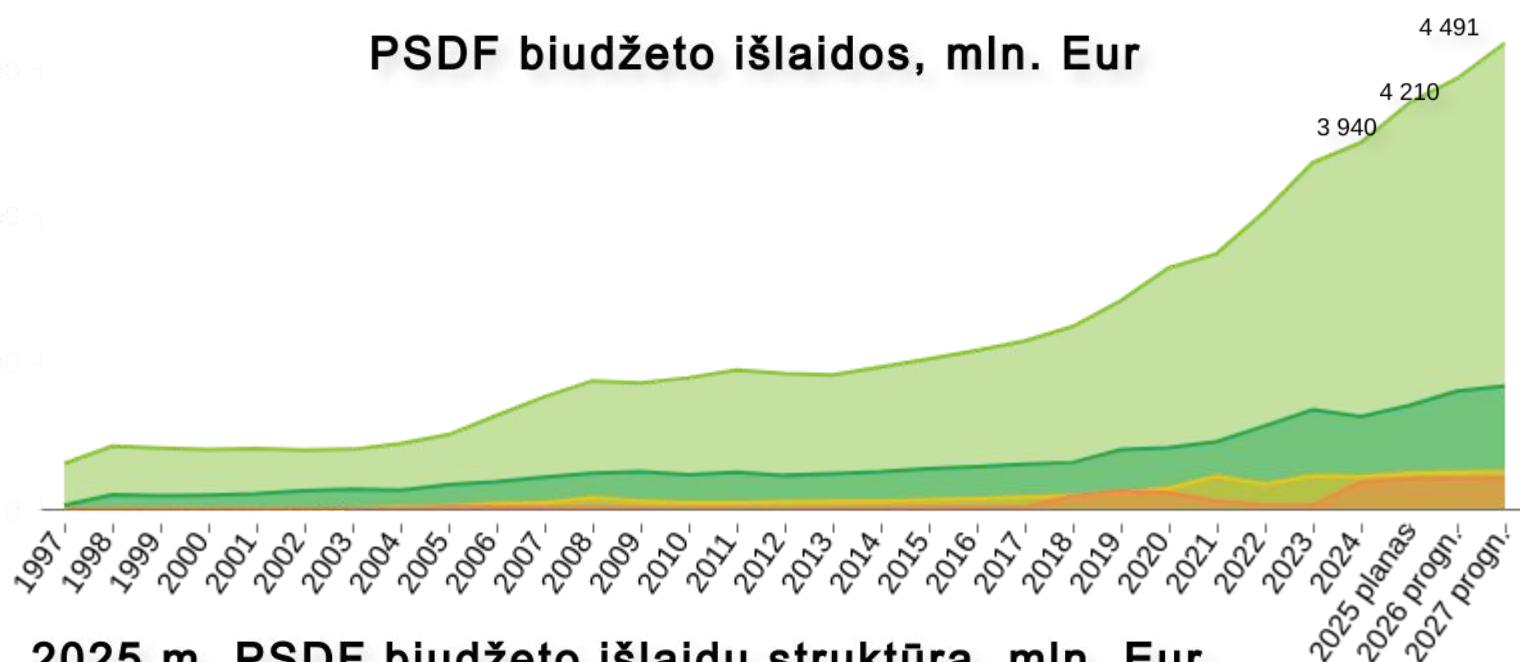
Prognozuojama, kad vidutinė metinė vieno dirbančiojo įmoka sudarys 2 014 Eur.

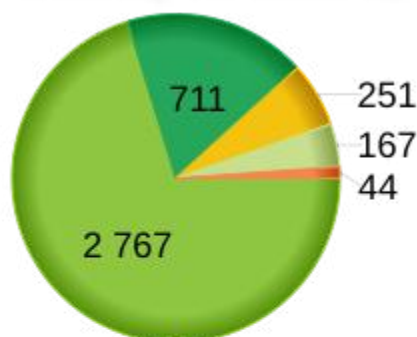
PSDF biudžeto išlaidos

Pagal LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą PSDF biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad jis būtų perteklinis arba subalansuotas, todėl šio biudžeto išlaidos neatsiejamai susijusios ir priklauso nuo šio fondo pajamų. Planuojama, kad 2025 m. PSDF biudžetas bus subalansuotas ir jo išlaidos, kaip ir pajamos, sieks beveik 3,9 mlrd. Eur.

PSDF biudžeto išlaidos, mln. Eur

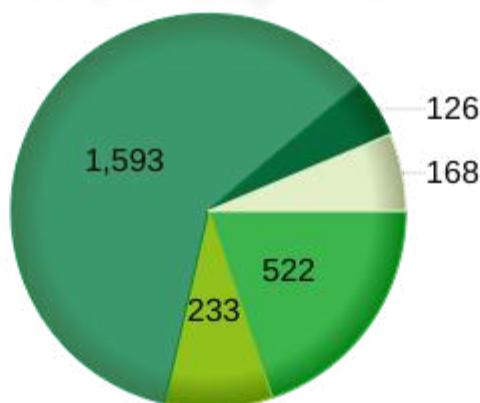

2025 m. PSDF biudžeto išlaidų struktūra, mln. Eur

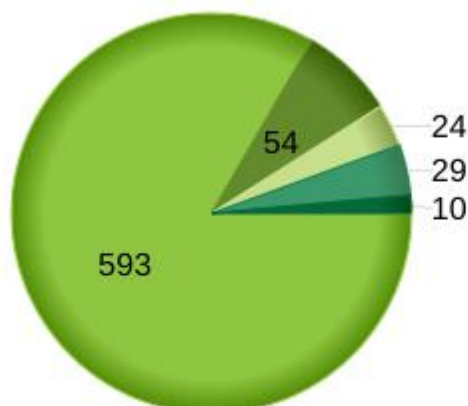
- Asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, 2 767 mln. Eur; 70%
- Vaistams, MPP (įskaitant ortopedijos technines priemones), medicinos priemonių nuomai, 711 mln. Eur; 18%
- Sveikatos programoms ir kt. išlaidoms, 251 mln. Eur; 6%
- Valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti, 167 mln. Eur; 4%
- Kitoms išlaidoms, 44 mln. Eur; 1%

2025 m. PSDF biudžeto lėšų paskirstymas asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, mln. Eur

- Pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, 522 mln. Eur; 20%
- Slaugos paslaugoms, 233 mln. Eur; 9%
- Ambulatorinėms ir stacionarinėms paslaugoms, 1 593 mln. Eur; 60%
- Brangiesiems tyrimams ir procedūroms, 126 mln. Eur; 5%
- Medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugoms, 168 mln. Eur; 6%

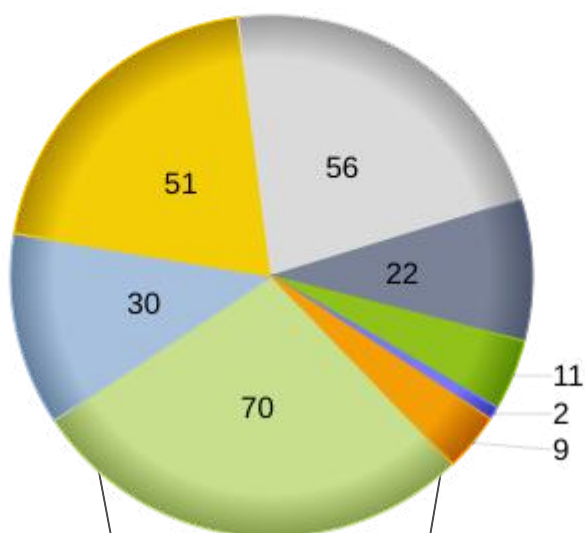
2025 m. PSDF biudžeto lėšų paskirstymas vaistams, MPP (įskaitant ortopedijos technines priemones) ir medicinos priemonių nuomai, mln. Eur

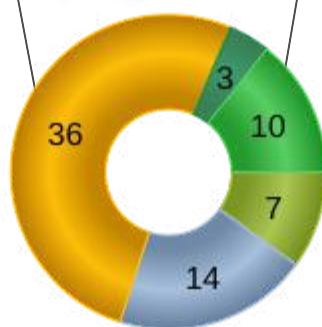
- Kompensuojamiesiems vaistams ir MPP, 593 mln. Eur; 83%
- Centralizuotai apmokamiems vaistams ir MPP, 54 mln. Eur; 8%
- Labai retų žmogaus sveikatos būklių gydymui ir gydymui nenumatytais atvejais, 24 mln. Eur; 3%
- Ortopedijos techninėms priemonėms ir medicinos priemonėms, 29 mln. Eur; 4%
- Medicinos priemonių nuomai, 10 mln. Eur; 1%

2025 m. PSDF biudžeto lėšų paskirstymas sveikatos programoms ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms apmokėti, mln. Eur

- Prevencinėms programoms
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams įgyvendinti bei tarpvalstybinės sveikatos priežiūros išlaidoms kompensuoti
- Transplantacijos programai
- Dantų protezavimo paslaugoms
- Nacionalinės imunoprofilaktikos programos priemonėms finansuoti
- Skubiai konsultacinei sveikatos priežiūros pagalbai
- Vaistų nuo tuberkuliozės įsigijimo išlaidoms kompensuoti
- COVID-19 ligos vakcinacijos ir gydymo programos priemonėms finansuoti

Prevenicinės programoms

- Gimdos kaklelio vėžio prevencinei programai
- Krūties vėžio prevencinei programai
- Širdies ir kraujagyslių ligų prevencinei programai
- Priešinės liaukos vėžio prevencinei programai
- Storosios žarnos vėžio prevencinei programai

VB asignavimai PSDF biudžetui skiriami:

Valstybės
deleguotoms
funkcijoms atlikti

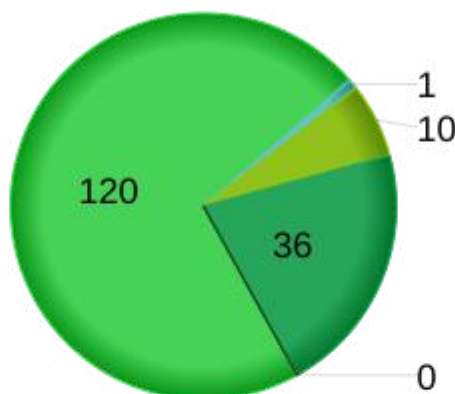
PSDF biudžetui
subalansuoti, jei,
padidėjus PSDF
išlaidoms ar sumažėjus
pajamoms, nėra
galimybės įvykdyti
įsipareigojimų

Panaudotam PSDF
biudžeto rezervui
atkurti, jei yra
priimtas toks
sprendimas

2025 m. skirtos lėšos VB deleguotoms funkcijoms, mln. Eur:

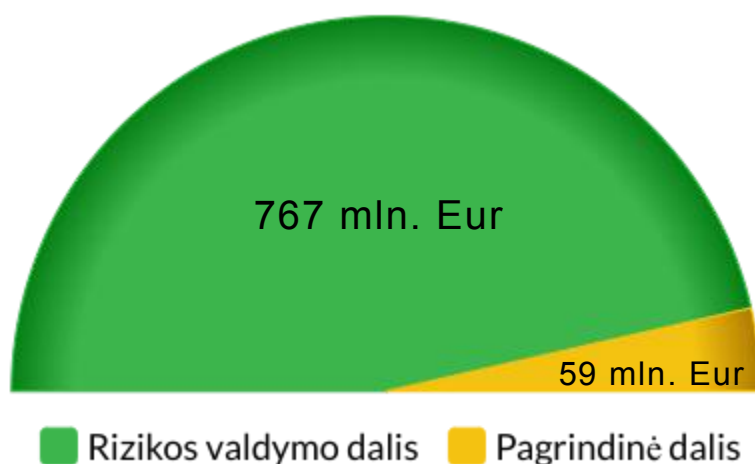

- Greitosios medicinos pagalbos paslaugoms, 120 mln. Eur; 72%
- Kraujo donorų kompensacijoms ir neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti, 1 mln. Eur; 1%
- Neapdraustų asmenų sveikatos priežiūrai, nurodytai SDĮ, 10 mln. Eur; 6%
- Gyventojų kompensuojamųjų vaistų ir MPP priemokoms dengti, 36 mln. Eur; 21%
- PSDF biudžeto lėšomis nekompensuotinoms išlaidoms, esant nepaprastajai padėčiai ar kt. SDĮ nenumatytais atvejais, 0 mln. Eur; 0%

PSDF biudžeto rezervas

826 mln. Eur

Prognuozuotas 2025 m. PSDF rezervo dydis

2 dalys

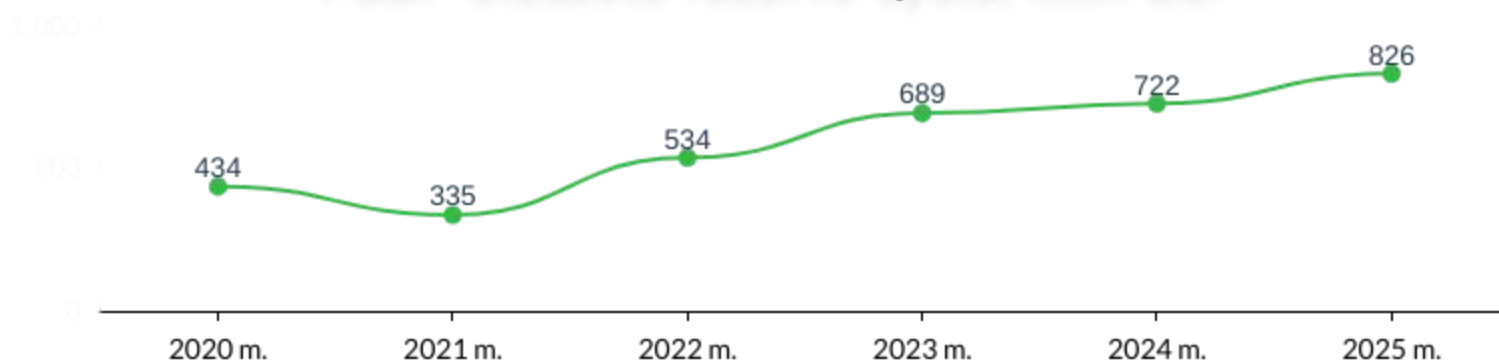
PSDF rezervas skirstomas į dvi dalis

PSDF biudžeto rezervą sudaro pagrindinė jo dalis ir rizikos valdymo lėšų dalis:

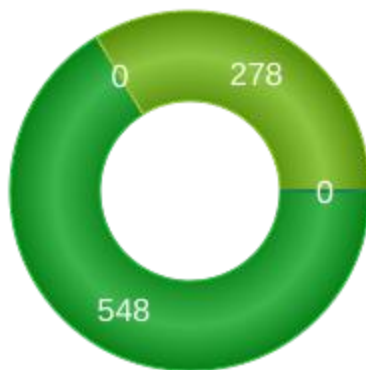
- pagrindinę rezervo lėšų dalį sudaro 1,5 proc. einamųjų biudžetinių metų PSDF biudžeto pajamų sumos, patvirtintos tų metų PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu;
- rezervo rizikos valdymo lėšų dalį sudaro likusios PSDF biudžeto rezervo lėšos.

PSDF biudžeto rezervas skirtas PSDF biudžetui stabilizuoti. Planuota, kad 2025 m. jis turėtų sudaryti 826 mln. Eur. Einamųjų metų faktinis rezervo dydis apskaičiuojamas atlikus praėjusių metų PSDF biudžeto lėšų apskaitą, t. y. iki balandžio 1 d. Rezervas naudojamas, kai mažėja šio fondo pajamos arba didėja jo įsipareigojimai ir viršija šio biudžeto galimybes. Jo lėšas metų laikotarpiu skirsto LRV ir SAM VLK teikimu (pritarus PSDT).

PSDF biudžeto rezervo dydis, mln. Eur

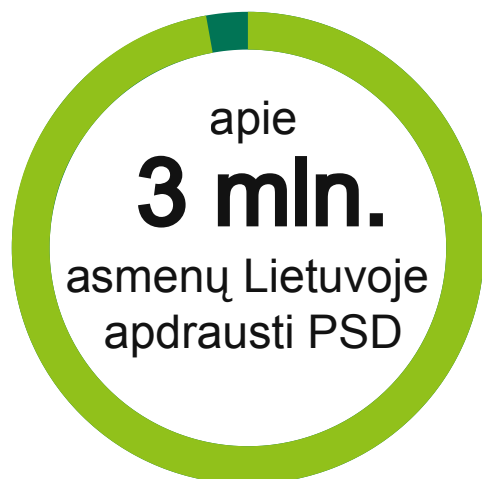
SDĮ nustatyti galimi keturi PSDF rezervo sudarymo šaltiniai

- Praėjusių biudžetinių metų rezervo lėšų likutis metų pabaigoje (pagrindinis šaltinis).
- Einamaisiais metais į rezervą atskaitytos PSDF biudžeto lėšos, patvirtintos tų metų PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu (2025 m. neplanuojama atlikti šių pervedimų į PSDF rezervą).
- Praėjusių biudžetinių metų PSDF biudžeto apyvartos lėšų dalis, metų pabaigoje viršijanti tų metų PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintas apyvartos lėšas (pvz., praėjusių metų viršplaninės PSDF pajamos, kurios pervedamos į PSDF rezervą kitais metais).
- Lėšos, skiriamos rezervui atkurti SDĮ 15 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 9 dalyje nurodytais atvejais (2025 m. neplanuojama).

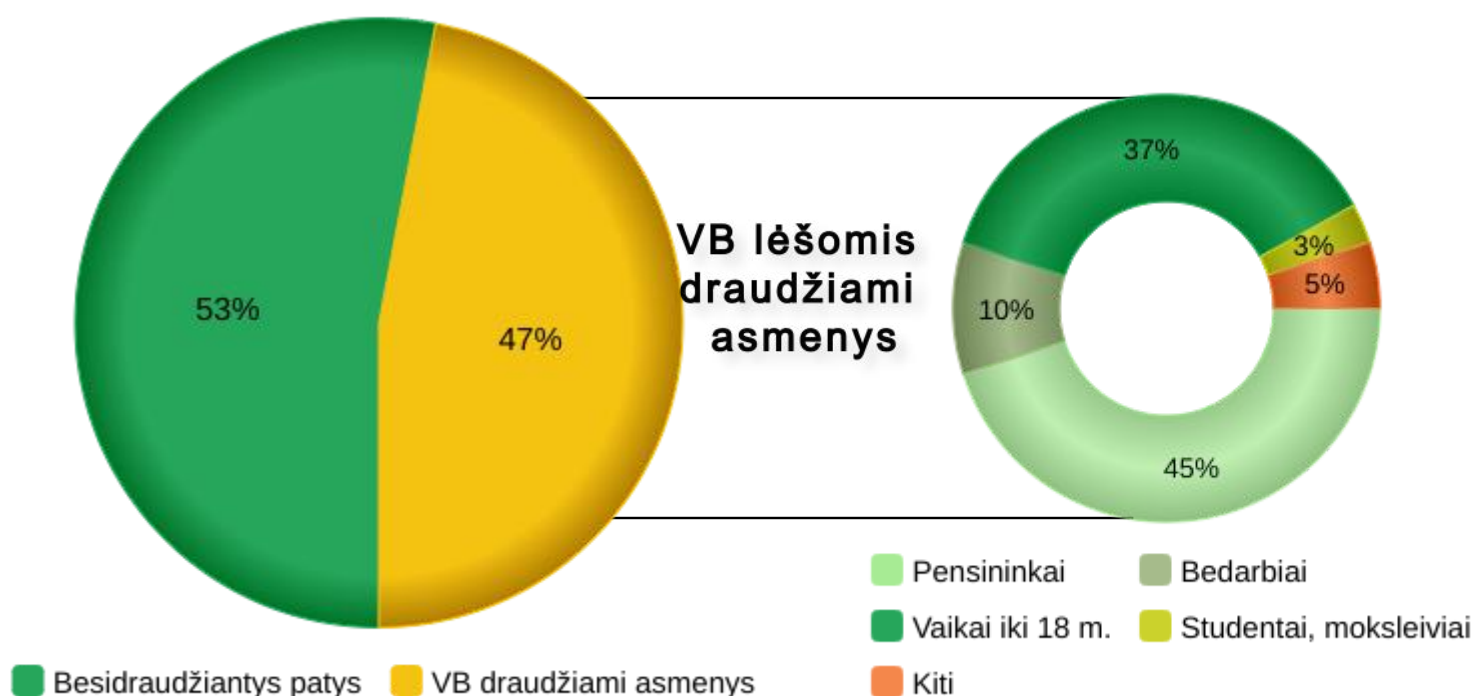
Draudžiamieji ir apdraustieji

Lietuvoje PSD draudžiama apie 3 mln. asmenų, iš jų 94 proc. yra nuolat Lietuvoje gyvenantys LR piliečiai ir 6 proc. užsieniečių.

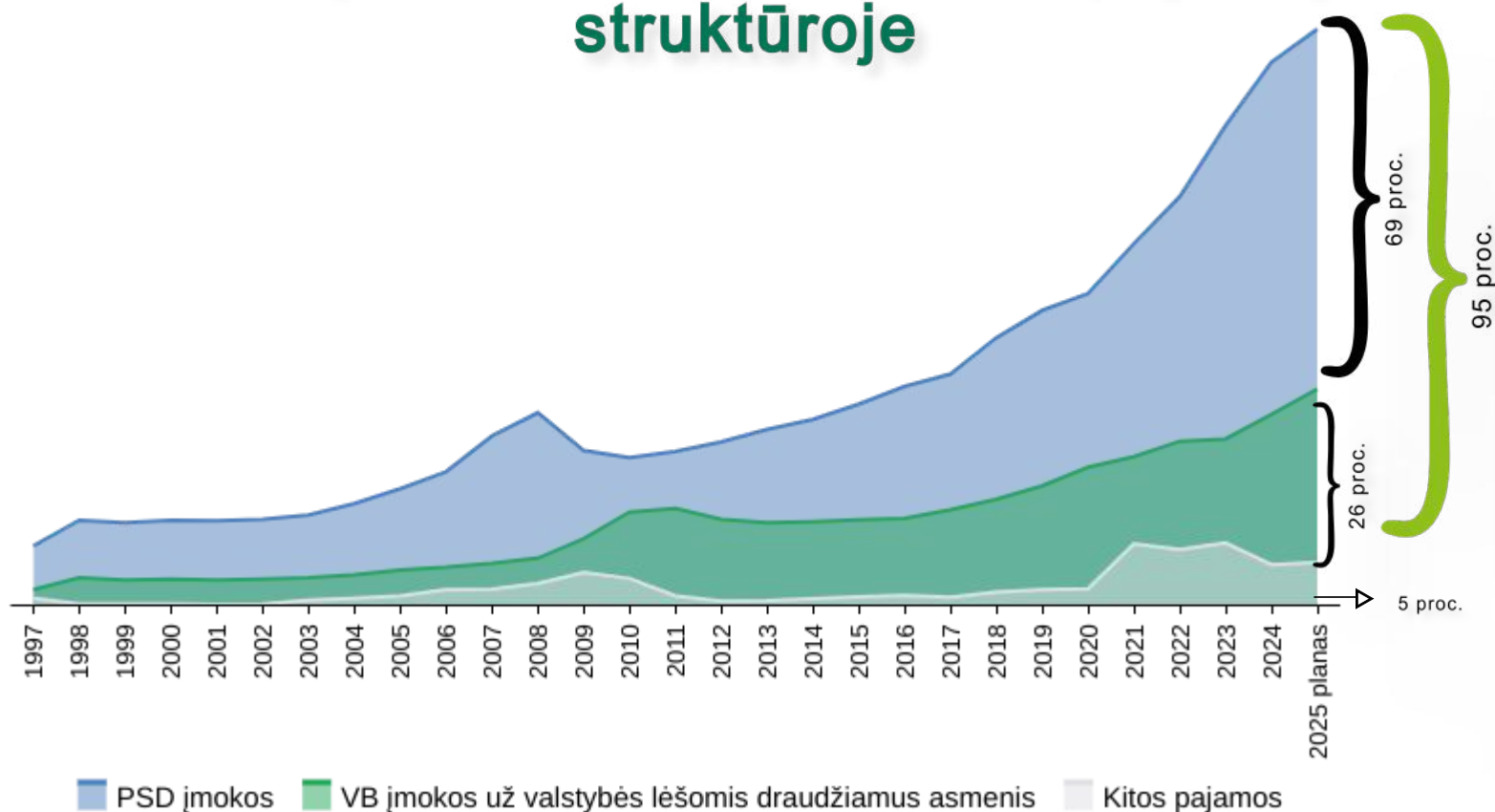

- LR piliečiai, nuolat gyvenantys LR – 94 proc.
- Užsieniečiai, gyvenantys LR – 6 proc.

Apie pusę visų draudžiamųjų moka PSD įmokas, o kitą pusę draudžia valstybė. Didžiąją dalį valstybės lėšomis draudžiamų asmenų sudaro nedirbantys ir nevykdantys kitos ekonominės veiklos pensininkai, vaikai iki 18 metų, bedarbiai ir studentai.

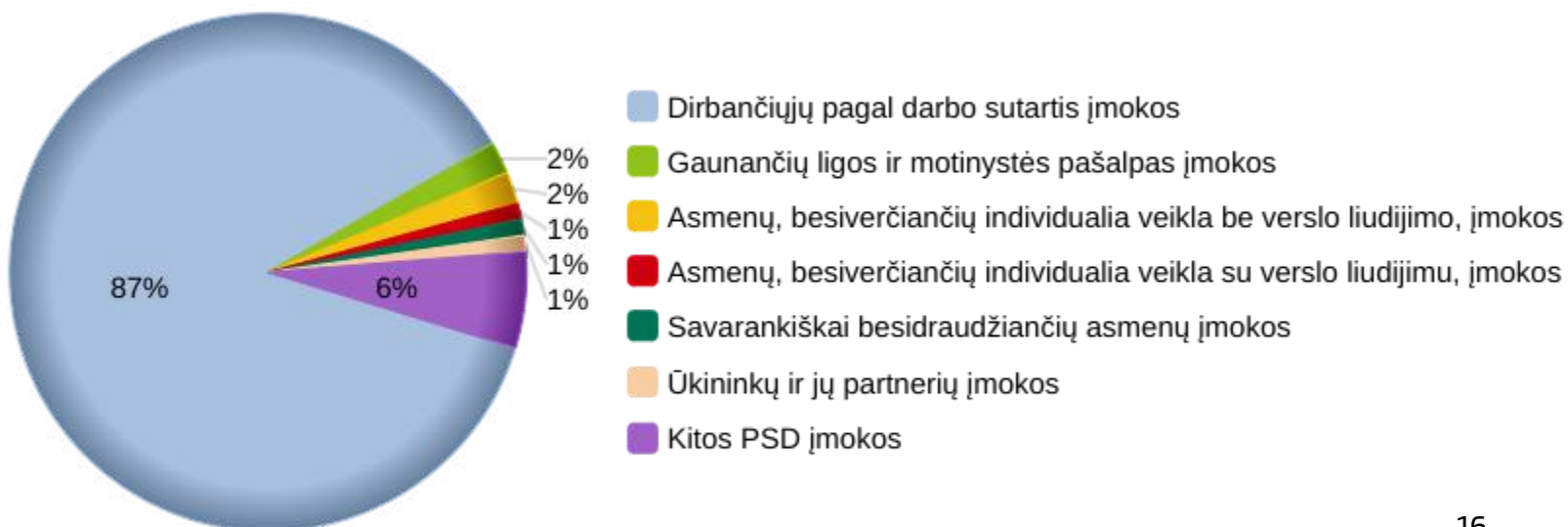

PSD įmokos PSDF biudžeto pajamų struktūroje

PSD įmokų struktūra

Iš visų apdraustųjų mokamų įmokų didžiausią dalį sumoka dirbantieji pagal darbo sutartis. Visas draudžiamųjų PSD įmokas administruoja VSDF valdyba.

PSDF biudžeto rengimo ciklas / kalendorius

1

Sausis

Pradedama priimti paskutines sąskaitas už praėjusiais metais suteiktą PSDF lėšomis kompensuojamą sveikatos priežiūrą.

2

Vasaris

Pradedama rengti praėjusių metų PSDF biudžeto vykdymo ir finansinę atskaitomybę (metinių ataskaitų rinkinį). Jos duomenys naudojami prognozuojant ateinančių metų PSDF biudžetą.

3

Kovas / Balandis

FM paskelbia atnaujintą Lietuvos ekonominės raidos scenarijų. VLK rengia ateinančių trejų metų PSDF lėšų poreikio prognozę. Ji teikiama SAM ir FM.

4

Gegužė

Rengiamasi LRV vyksiančioms deryboms dėl ateinančių metų VB asignavimų limitų, įskaitant ir asignavimus, numatomus PSDF biudžetui.

5

Birželis / Liepa

FM paskelbia dar kartą atnaujintą Lietuvos ekonominės raidos scenarijų. LRV vyksta derybos dėl ateinančių metų VB asignavimų limitų, įskaitant ir asignavimus, numatomus PSDF biudžetui.

Rugpjūtis

Analizuojamas einamųjų metų PSDF biudžeto vykdymas. Ši informacija naudojama rengiant ateinančių metų PSDF biudžeto projektą.

6

Rugsėjis

FM paskelbia dar kartą atnaujintą Lietuvos ekonominės raidos scenarijų. Atsižvelgiant į jį, pradedamas rengti ateinančių metų PSDF biudžeto projektas kartu su kitų ateinančių dvejų metų prognozuojamais rodikliais.

7

Spalis

Ateinančių metų PSDF biudžeto projektą svarsto SAM, PSDT ir suinteresuotosios institucijos, pvz., FM bei VSDF valdyba. LRV svarbiausius šalies ateinančių metų biudžetų projektus, įskaitant ir PSDF, pateikia LR Seimui.

8

Lapkritis

LR Seimas svarsto svarbiausius šalies ateinančių metų biudžetų projektus, įskaitant ir PSDF. SAM paskelbia ateinančių metų strateginio veiklos plano projektą.

9

Gruodis

LR Seimas patvirtina ir LR Prezidentas pasirašo svarbiausius šalies ateinančių metų biudžetų projektus, įskaitant ir PSDF biudžetą. Jie įsigalioja sausio 1 dieną.

10

PSDF biudžeto rengimo ir tvirtinimo procese dalyvaujančios institucijos

VLK

VLK parengia ateinančių metų PSDF biudžeto projektą kartu su dar kitų 2 metų prognozuojamais rodikliais ir teikia PSDT svarstyti.

PSDT

PSDT pateikia išvadą dėl projekto.

SAM

SAM projektą derina su suinteresuotosiomis institucijomis ir teikia LRV kartu su PSDT išvada.

LRV

LRV apsvarsto atitinkamų metų PSDF biudžeto projektą ir ne vėliau kaip likus 75 kalendorinėms dienoms iki biudžetinių metų pabaigos (iki spalio mėn. vidurio) teikia LR Seimui svarstyti kartu su kitais šalies biudžetais, pvz., valstybės, VSDF.

LR Seimas

PSDF biudžetas tvirtinamas LR įstatymu.

LR Prezidentas

Pasirašius LR Prezidentui, jis skelbiamas Teisės aktų registre. Įsigalioja naujų biudžetinių metų sausio 1 d.

Valstybinė ligonių kasa
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
PSDF biudžetas 2025